

βάλλω ἂν τοιαύτη πολιτεία ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος δύναται νὰ ὀνομασθῇ πολιτικὴ ἐθνικὴ.

Κύδων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ ΕΡΓΑ ΑΡΓΙΑΣ

Πολύ μετριοφρόνως καὶ ὑπὸ τὸν μετριοφρονέστερον τίτλον **"Εργα Ἀργίας**, ὁ κ. Παναγιώτης Πανᾶς ἐξέδωκεν εἰς ἐν τεύχος συνηθροισμένους τοὺς στίχους του, τοὺς ὁποίους κατὰ καιροὺς τῷ ἐνέπνευσεν ἡ Μοῦσα του, οὐχὶ αἰθερία τις νύμφη ἀνθοστεφής, ἀλλὰ Πειρασμός, τρέχων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, διὰ νὰ κατευνάσῃ ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν ἀσχημιῶν, τὰς ὁποίας συναντᾷ εἰς τὴν πορείαν του, τὸν κνισμῶδη ἐρεθισμὸν τῆς δέσμης τῶν τσουνιδίων, τὰς ὁποίας κρατῶν ἀνὰ χεῖρας, ἐπιτυχῇ γνωρίζει νὰ κατασφῇ κτυπήματα.

Τὰ ποιήματα τοῦ κ. Πανᾶ χρονολογούνται ἐτι ἀπὸ τοῦ 1882· τὰ πλεῖστα τούτων ἐγράφησαν τὸ 1876· καίτοι δὲ φαίνονται ἐμπνευσμένα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ ἰδιατέρων περιστάσεων, γεγραμμένα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τινι, καὶ καταφέροντα τὴν μάστιγα τοῦ γελίου ἐφ' ὠρισμένα συμβάντα, οὐχ ἦττον πάντοτε ζωντανὰ καὶ πρόσιτὰ εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγινώσκοντος, καθότι χωρὶς νὰ ἐκτρέπωνται εἰς προσωποκότητας, παρέχουσι μόνον ἀφηρημένον τὸν ἰδεώδη τύπον, τοῦ γελίου, ὅστις, καθὼς καὶ τότε, καὶ τώρα, καὶ πάντοτε ἀπαντᾷται τοιοῦτος.

Ὁ κ. Πανᾶς εἶνε Κεφαλληνὴν ἢ δὲ ποιητικὴ τῆς Κεφαλληνίας ἀτμόσφαιρα ἐπιδρά, ὡς φαίνεται, περισσότερον ἐπὶ τοῦ πνεύματος, ἢ ἐπὶ τῆς καρδίας, καὶ ἐκκολάπτει τὸ πνεῦμα μᾶλλον ἢ τὸ αἶσθημα. Παράδειγμα ὁ Λασκαράτος, καὶ ἐν μέρει ὁ Ἀβλυχός· τρίτος ὁ ποιητὴς τῶν **"Εργων Ἀργίας** εἶνε τὸ γνησιώτερον ἐπισφράγισμα τῆς φιλολογικῆς ταύτης ἰδιοφυίας τῆς νήσου· τὰ διάφορα ποιήματα τῆς συλλογῆς θέματα ἔχουσιν ἄλλα μὲν κοινωνικά, ἄλλα δὲ πολιτικά, ἄλλα δὲ φιλογονικά ἑλαττώματα εἶνε γεγραμμένα ἀφελέστατα ἐν γλώσσῃ Ἑπτανησιακῇ, Κεφαλληννικῇ μάλιστα, προσλαμβανούση ἐνίοτε καὶ χοροὶν τινὰ Λασκαράτειον. Ἀλλ' ὁ ποιητὴς ἔχει τὴν ἰδιοφυίαν του. Ἐχει εὐφυΐαν, εὐστοχα βέλη καὶ πλουσίας ὁμοιοκαταληξίας· ἀλλ' ἀμελῶν πολὺ περὶ τὴν μορφήν τοῦ στίχου, ὅστις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στερεῖται κομψότητος καὶ μελωδίας, καὶ ποιεῖται κατάχρησιν λέξεων χυδαίων μέχρις ἀκαταληψίας. Ἐξ αὐτῶν τὰ μᾶλλον ἐπιτυχῇ κατὰ τὴν γνώμην μας εἶνε τὸ ἀμίμητον καὶ γνωστότατον ἐκεῖνο, ὑπὸ τὸν τίτλον **Ποιητικὴ Συνταγὴ**:

Πάρε δρὸ σύγνεφα, μιὰ λίτρ' ἀγέρα,

Δροσιᾶς δρὸ γράνα, καὶ μιὰ φλογέρα κλπ.

ἡ Περπερούλα, ἡ Μοῦσα, καὶ ἀπάντησις τῆς Μούσης, αἱ Δέκα Ἑντολαί, Νεοελληνικὴ Ποίησις, τὰ Ἐπιγράμματα.

Παραθέτομεν ἐκ τῆς συλλογῆς ἐν τῶν χαριστέρων καὶ σαρκαστικωτέρων ἀσμάτων, Ταῖς ιδέαις τῆς Περπερούλας, ὡς καὶ τὰς Δέκα Ἑντολάς του.

Ἡ ἰδέες τῆς Περπερούλας

Τοὺς τόπα. Εἶν' ἀδύνατον. Δὲν θέλω ἀνδρὰ νὰ πάρω.

Ὦ! προτιμῶ, πιστέψατέ το, καλλίτερα τὸ χάρω.

Τί εἶν' ὁ γάμος; Βάσανα, μαρτύρια καὶ πάθια.

Ἐνα κρεβάτι εὐμνηρο στρωμένον μὲ ἀγκάθια.

Δὲν θέλω γάμω. Ἐλευθερὴ τὴ ζῆσι θὰ περάσω.

Σαμῆρι ἐγὼ 'ς τὴν ράχι μου δὲν βάνω νὰ χτικιάσω.

Τὴν εὐμορφὴν ἡ ἀνύπαντρη ὁμοιάζει κωλοσσοῦσα,

Πλὴν κουκουδάγια ἂν παντρευτῇ γένεται καὶ βρωμοῦσα.

Νὰ μὴ λογιάζεται ἡ καρδιά! Τὸ αἶσθημα νὰ οὐδέται! Νᾶναι πουλί, ποῦ στὸ κλουβὶ μονάχῳ πάει καὶ κλειέται!... Παιδιά, ἀρρώστιας, βάσανα· τέτοια τὴν τριγυρίζουν! Καὶ πίκρες ἕνα ξοφνικὸ τὰ στήθια τῆς ξεσχίζουν. Τὸ πρότωπό της γένεται σὰν ἀνθὶ μαραμένο!... Ὅχι δὲν θέλω παντρεῖά· καλλίτερα πεθαίνω. Ὁ γάμος, 'ς τὰλλα ἀνάμεσα, τὴν ἐξυπνὴ κουτταίνει, Καὶ σὰν βουρὸ θεώρατο 'ς τὰ στήθια τῆς βαραίνει!... Πάει ἡ πρώτη ἐλευθερία! Τὸ πρῶτο γέλοιο πάει. Μὲ γνώμη ἄλλου θὰ ἐνδύθῃ! μὲ γνώμη ἄλλου θὰ φάη! Κι' ἀνίσως τύχῃ ζήλιαρής;.. Τὰ ρούχ' αὐτοῦ τινάζω, Καὶ 'ς τὴν ἰδέα μοναχῇ τοῦ γάμου ἀνατριχιάζω. Κακοχρονιάχ' ὁ γαμπρός, αὐτὸς καὶ τὰ καλά του!... Μὲ τὴν ἰδέα μοναχῇ νὰ ζοῦμαι τοῦ θανάτου;.. Σ' ἐκεῖνο ν' ἀπιθόνομε ὅλες μας τὲς ἐλπίδες, Πῶς θὰ μᾶς κάμῃ ἐλεύθερες μιὰ μέρα ἀπ' τὲς φροντίδες; Ὁ γάμος εἰς τὸ θάνατο νὰ βλέπῃ τὸ σωτήρα;.. Κ' ἡ νύμφη νὰ στοχάζεται πότε θὰ γένῃ χήρα; Ὅχι· δὲν θέλω παντρεῖά! Ἀνύπαντρη θὰ μείνω, Μὲ πανηγόρια, μὲ χοροὺς, μ' ἀγάπες νὰ ζεῖνω.

Ἡ δέκα ἐντολὲς τῆς ἐποχῆς μας

1.

Τὸ χρυσάφι πρῶτα ἀγάπα, λάτρευε το γιὰ Θεὸ σου. Ἐπειτα ἔχε τὸ ἀσῆμι γιὰ πλησίον κι' ἀδελφὸ σου.

2.

Τίμα πάντα τοὺς γονεῖς σου, ὅταν ἔχουν νὰ σ' ἀφήσουν. Μιὰ καλὴ κληρονομία, σὰν ἐλθῇς ξεπροβίσουν.

3.

Βλέπεις ἄνθρωπο ἀφύετως ὅτι πνίγεται; Μὴ δώσης. Χερί ἐξω νὰ τὸν βγάλῃς, πρῶτα κατὶ ἂν δὲν σουφρώσης.

4.

Πρόσεξε εἰς τὴ ζωὴ σου νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσης... Ἀπ' τὸν ψεύτικόν σου ὄρκον πρῶτα κατὶ ἂν δὲν κερδήσης.

5.

Φύλας πάντα τῆς παρθένας τὴν τιμὴν· ἐκτὸς ἀνίσως Σ' ἐμποδίζει νὰν τὸ κάμῃς κέρδος, ὅρεξι ἢ μίσος.

6.

Τὴν πατρίδα σου ἀγάπα. Πρόσεξε μὴ τὴν προδώθῃς, Τὴν τιμὴν τῆς προδοσίας πρὶν 'ς τὴν τσέπη σακκουλώσης.

7.

Λήστευε τὲς ἑξὶ μέρες, καὶ τὴν ἐβδόμην ν' ἀφίνης Διὰ νὰ διασκεδάξης, γιὰ νὰ τρῶς καὶ γιὰ νὰ πίνης.

8.

Μὴ φονεύσης, παρὰ ὅταν νὰ τὸ κάμῃς ἐμπορέσης. Χωρὶς φόβον εἰς τὰ νύχια τῆς ἀνίκρισις νὰ πέσης.

9.

Ἀπὸ τὴν κλοπὴν προτίμα πάντα τὴν πλαστογραφίαν. Τῶν βαρβάρων μόνων εἶνε ἡ κλοπὴ κληρονομία.

10.

Τοῦ γειτόνου σου τὸ πρᾶμμα ποτὲ μὴν ἐπιθυμήσης, Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τρόπος μιὰ φορὰ νὰν τ' ἀποκτήσης,

Αὐτὰ ὅλα ἐὰν κάμῃς θεὸς νὰ ζῇς εὐτυχισμένος, Καὶ ὁ κόσμος ὅ,τι λέγεις θὰν τάκούῃ ξεχασμένος.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

"Εξοχοὶ ἄνδρες — Ἰσικα. Ὁ γεροισιαστὴς καὶ καθηγητὴς τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου Βεζουβίου Παλμιέρης ἔσχε τὴν εὐτυχὴν ἰδέαν νὰ ζητήσῃ ἐξ ὅλων τῶν γνωστῶν διαστίμων προσώπων αὐτόγραφόν τι μεθ' ἐνός τίτλου οἰουδήποτε. Οἱ πολιτικοί, οἱ συγγραφεῖς παρεκλήθησαν νὰ ἀποστείλωσιν ὀλίγας λέξεις, οἱ ζωγράφοι σχεδιάσματα, οἱ